

# KUNSZENTMÁRTONI UJSÁG

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.  
Megjelenik minden vasárnap. Hirdetéseket fel veszi a kiadóhivatal.

FELELŐS SZERKESZTŐ:  
DR. KOVÁCS JÓZSEF  
ÜGYVED.

SZERKESZTŐSÉG: Kossuth Lajos-utca 1193. szám  
Dr. Kovács József ügyvédi irodájában.  
KIADÓHIVATAL: Kossuth Lajos-utca 297. szám  
Wolf Dezső könyvnyomdája.

## Általános drágaság.

Kunszentmárton, december 4.

Az idejé esztendő a drágaság jegyében mulik el. Minden drága, ami csak szükséges a napi élethez. Ez az állapot nemcsak hogy elkeseredettebbé teszi a létföntartásért folytatott nagy küzdelmet, de némely ember számára egyáltalán lehetetleníti. És ez állapotnak nemcsak okait, de orvosszereit is rendre keresik mindenféle uton-módon. Az okokat még csak magyarázgatják, megtalálják, de az orvosszereket bizony nehéz, sőt némely tekintetben nem is lehet megtalálni.

A főváros egész társadalmi életére nehezedik a nagy drágaság. Drágább lett a lakbér, pedig hát ez már évtizedek óta egyik legnehezebb problémája a fővárosi embernek. Drágább lett a hus, a kenyér és ami most, a küszöbön levő tél alkalmából a legaktuálisabb, méregdrága a szén és minden más fűtőanyag. A lakásdrágaság dolgában már keresik a segítséget, de sajnos, mire ez meg lesz, addig sok embert már olyan anyagi helyzetbe sodor a nagy lakbér, hogy mire a segítség meg lesz, vagy későn jön, vagy pedig csak olyan állapotot teremthet már, a mi az egyes ember számára lerovandó terheket tekintve, már egyáltalán nem lesz kedvezőbb az előbbinél.

Az általános és mondhatnánk egyre fokozódó drágaságot pedig nemcsak a szószeros értelemben vett szegényebb-sorsú néposztály érzi, a munkásosztály, hanem a középosztálynak szűkebb körülmények között élő, tehát legnagyobb része is. Kétségtelen dolog, hogy aztán az állami, a magánvállalati kisebb hivatalnok, akár a kisebb iparos vagy kereskedő jövedelme ma már nem áll arányban azzal az összeggel, amit a mindennapi élet fentartására fordítani kell. Ez az aránytalanság pedig egyre növekedik, még pedig kedvezőtlen irányban s ma már elsősorban égetően szükségessé válik, hogy ezeken a dolgokon valami változás történjék.

A munkásokat a bérharcba viszi a drágaság. Jobban mondva a régi bérharcot nagyobbítja. Több szakmára viszi át és elkeseredettebbé teszi. A bérharcnak fegyvere a sztrájk. És itt álljunk meg egy pillanatra. Amikor a drágaság okát keresik, sokan főleg a sztrájkban találják meg. Kétségtelen, hogy valami igazság van benne. A sztrájk legalább is kétélű fegyver. A munkás küzd vele, mint ők mondják, a kizsákmányolás ellen, igazabban pedig azt iparkodnak vele elérni, hogy nagyobb bért, több fizetést kapjanak, amihez elvégre joga van, hiszen mindenkinek joga van ahhoz, hogy a maga munkáját minél drágábban értékesítse. A sztrájkolók azonban nem mérlegelik

az általános gazdasági viszonyokat, vagyis viszonyukat nemcsak az ő munkaadójukhoz, hanem a többi munkáshoz és azok munkaadóihoz.

Mert például, ha a sütőmunkás sztrájkol, eléri azt, hogy nagyobb bért kap, de drágább lett a kenyér és pedig nemcsak az ő számára, hanem más szakmabeli munkások számára, és ez az egész nagy közönség számára is, de elsősorban épen azok érzik természetesen, akiknek a legkevésbé kellene. Így a sztrájk sikere nyomában jár. Így van a szénnel is; a külföldi szénmunkásai a maguk harcával fölkergették a szén árát oly fokra, hogy sok szegény munkás nem tud fűteni.

Reméljük, hogy a drágaság orvos-szerét végre sikerül majd egy arra hivatott tényezőnek legalább részben megtalálni. Egyelőre nem marad más hátra, mint a legnagyobb takarékoság, bizonyos dolgokról való lemondás, ami keserves ugyan, de a szükségesért mindig le lehet, sőt le kell mondani arról, amit egy kis tulzással fényezésnek is lehetne nevezni.

Egyben pedig reméljük, hogy nem lesz olyan szigorú telünk, amely aztán már sok helyen katasztrófális jelentőségűvé tenné a drágaságot.

## A fehér lilium.

— A „Kunszentmártoni Ujság” eredeti tárcája. —

Irtá: Mezey István.

Az advent kezdetével Carneval herceg ő fensége bezárta báltermeit, a boldog fiatalság e kedves helyét, hol a pajzán kis Amor csupa kedvtelésből minden leányszívet céltáblának tekint s észrevétlenül röpi azokba a szerelem nyilát, amely maradandó sebet üt s a mely sebet vagy a boldogító viszonszerelem, az egyesülés, az örökfrigy megkötésének gyógyító balsama hegeszti be, vagy gyógyíthatatlan, hervasztó, végenyészetet hozó marad.

S mégis! mily lázt idéz elő Carneval minden megérkezése!

Az ifjúság lázbetegesen feled minden mást, ami nincs összefüggésben Carneval őfensége estélyeinek rendezésével.

A szőke, a barna leánykák egyedüli foglalkozása, a divatlap gondos áttekintése s megállapítása annak, hogy szőke vagy barna hajzatuk, üde piros, fehér, vagy creol arcocskájukhoz melyik ruhaszín illik jobban, mert hisz ez a legfontosabb a fölséges bálteremben.

Most, hogy Carneval távozott, hogy egy rövid időre bezárta termeit, ki tudja, hány szív sajnó a pajzán kis Amor nyila okozta sebtől? hány várja ezeket a boldog egyesülés pillana-

tát? s hányan vannak, kiknél a seb gyógyíthatatlan, hervadást, enyészetet hozó marad?!

Én, kit a fönséges bálterembe ma már nem a fiatal tűz, nem az ideál keresés, nem az Amor nyilától való megsebesülés vágya visz, én is megjelenek egy-egy estélyen, de csak azért, hogy gyönyörködjem a boldognak látszó fiatalságon, hogy fölidézsem szívemben a mult édes-keserű emlékeit.

A szerető szívek titkait kifürkészni, megismerni nem törekszem, hisz az ugyis lehetetlen. Olyan az, mint a tenger, mely drága gyöngyeit legmélyére rejti s bár fölötte zug, tombol a vihar, féltett kincse háboríthatatlan.

Néhány évvel ezelőtt X. megye bálján voltam jelen.

Ezen ugynevezett «megyebál» fénye, pompája s eleganciájáról nem célok részleteket adni, köztudat az, hogy egy nagy kiterjedésű megye előkelő közönségének jól kifejtett ízlése mindezekre elég garancia.

Egyedüli célom elmondani azt, mit e bálteremben észleltem, elmondani egy esetet, a melyet a pajzán kis Amor sebző nyila okozott s a melyből nem következett a boldog egyesülés, az örök frigy megkötése, hanem a hervadás, a végenyészet.

Pont kilenc órákor lépett a terembe a bálanya. A zenekar rázendítette a legjobb talp alá valót, a fiatal párok egész tüzessel ropták a mindég kedves nemzeti táncot, a csárdást.

Alig hangzott el a zene utolsó akkordja, az imént még táncoló fiatalság már a terem bejárata felé tolongott, mintegy versenyezve, ki legyen az első, ki fogadja az ujjolag érkezőt?

Egyébb foglalkozásom a szemlélésnél nem lévén, magam is a terem bejárata felé irányítam tekintetemet. A megye egyik legtekintélyesebb, legelőkelőbb családját, a Bükkfalvy családot láttam érkezni, egyetlen leányukkal, — a megye legszebbjével — a gyönyörű szőke Malvinnal.

A kissé nyulánk, de szabályos termetet fehér selyem toalett fedte, a mely fehér lilium girlandokkal volt díszítve.

Mint királynőt udvaroncái, úgy rajongta körül az ifjúság e kedves gyermeket s mind-egyik igyekezett magát biztosítani egy tourra. Oly bájos, oly tökéletes szépség volt, e kedves gyermek, hogy magam is rajta felejtettem tekintetemet s talán éppen azért láttam meg azt, ami kikerülte a mások figyelmét.

Láttam, hogy gyönyörű szemei keresnek valakit s szinte engem bántott, hogy e valaki nem jön.

Azok közül, kiknek tourt ígért, már az utolsóval táncolt, amidőn észre vettem, hogy kedves arca kiderül, hogy gyönyörű kék szemei mosolyogva tekintenek azon irány felé, a merről Tóvölgyi Zoltán alügyész közelg felé s kit e szavakkal fogad:

— Azt hittem, maga nincs is a bálban!

— Óh, igen! De látom, hogy nagyon le-

## Téli teendők a gyümölcsösben.

### A gyümölcsfák gondozása.

Kunszentmárton december 4.

Midőn a természet bezárja kebelét, a legtöbb kerttulajdonos úgy gondolkozik: most nem tehetek semmit gyümölcsfáimmal, majd tavasszal meg jön az ideje, hogy az ágakat megritkítsam, a hernyófészkeket leszedjem, a gyümölcsfa kérgét megtisztítsam. Igaz, hogy mindezeket elvégezhetnénk kora tavasszal is, de mivel legtöbb gazda ember az ilyenekre tavasszal rá nem ér, sokkal jobb azt a téli unalmas, nem tulságos hideg napokon elvégezni; hiszen a példaszó is azt mondja: mit elvégezhetek ma, ne halaszd holnapra. Igen könnyen megeshetik, hogy a halogatás eredménye az lesz, hogy sem télen, sem tavasszal nem végezzük el és így magunk valjuk kárát halogatásunknak.

A kinek gyümölcsfája vagy gyümölcse van, saját érdekében ne sajnáljon arra most a téli napokon figyelmet fordítani.

Elsősorban is szemökbe ötlök a gyümölcsfákon megmaradt levél, esetleg gyümölcs. Ezek legtöbbnyire mind telve vannak hernyópetékkel, gombacsírrakkal, melyeket a legelső melegebb napsugár életre kelt, tehát szedjük össze ne csak a fákról, de a fák aljáról is és égessük el.

Ha nem tulságos hideg az idő, akkor hozzá foghatunk a gyümölcsfák ágainak a ritkításához is. Itt fődolog, hogy a metszettelapok lehetőleg simák legyenek és sohasem vízirányosak, hanem ferdén állók, hogy az eső víz rajtuk meg ne álljon. A metszettelapokat azonnal oltópasszal vagy marhatrágyás sárral kenjük be, nehogy a sebek helyein befagyások támadjanak. A fák kérgéről és ágairól a mohákat, gombákat szépen tisztogassuk le, a letisztított törzset enyhe időben meszeljük be.

Ha valamely fáról oltóágot akarunk metszeni, azt is most tegyük meg, ne pedig tavasszal, mikor a fában a nedvkeringés már megindult. Az oltóágakat pincében nedves homokba szurva, bármennyig eltarthatjuk. Midőn a természet látszólag nyugalomra tér, mi akkor sem pihenünk, hanem vizsgáljuk meg gyümölcsfáinkat, tisztogassuk az ártalmas hernyóktól saját jól felfogott érdekünkben. Továbbá

van foglalva, vartam, még reám kerül a sor. Szabad kérnem?

— Malvinkám! — szólal meg a mama, talán jó lenne egy kicsit pihened, fáradt vagy már.

— Oh! nem, mama, egy cseppet sem vagyok fáradt. S hogy szavát be is igazolja, átengedte fogni karsu derekát s azzal, kit oly régen várt, háromszor lejt körül a termet.

Az anya pihenésre intő szavai szegyet ütöttek fejembe annál is inkább figyelemmel kísérem a part, sejtetem, hogy valami rendellenes, valami különös dolognak jövök tudására.

Azon kérdés fölött gondolkoztam, vajjon miért figyelmeztette az anya épen akkor, a midőn az kérte táncra, akit oly régen várt?

A választ megadta az előttem elsétáló pár egymás között folytatott párbeszéde.

— Látja édes Malvin még itt is . . . — Addig, még másokkal táncolt, nem volt szükség a pihenésre, de amint én kértem, már fáradnak vélte anyja.

— Édes Zoltán, ne bántsa ez. Látja, én örömmel mentem, én nem tettem kifogást. Oh, hisz egy öröklétnék látszott nekem azon idő, mikor másokkal táncoltam s önt nem láttam. Maga tudja az okát, tudja, hogy végtelen, hiszen, egyedül s örökre szeretem. Bár a legnagyobb, a legerősebb, a szülői akarat áll boldogságunk útjában; de bízzék bennem, vagy elhá-

nem mulaszthatom el figyelembe ajánlani minden gyümölcstermelőnek, hogy midőn a természet hóval borítja be az alvó földet, fogjon kezébe minden gyümölcsfatulajdonos maga vagy cselédje egy lapátot és amennyire csak lehetséges, lapátolja a havat a fatörzséhez, mert ezzel nagy szolgálatot teszünk fáinknak.

A hó beleolvad a fák gyökeréhez, azt egész nyáron át nedvesen tartja, továbbá késlelteti annak korai kifakadását, így a gyümölcs virágjának elfagyását. Az odalapátolt hó fölé terítsünk, ha csak tehetjük, félig érett trágyát. ez késlelteti a hó korai olvadását, de meg trágyául is szolgál.

Minden kis fáradság, melyet a gyümölcsfákra áldozunk, gazdagon meghozza kamatját, mert csak a jól ápolat és gondozott gyümölcsfákról várhatunk jó termést.

## Hirek.

Kunszentmárton, december 4.

— **Vármegyei közgyűlés.** Jásznagykunszolonkvármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 7-én, a vármegyeház nagytermében rendkívüli közgyűlést tart, mely a törvényhatósági bizottság azon 150 választott tagjai helyett, a kiknek mandátuma f. évi december hó 31-én lejár, választandó új megyebizottsági tagok választására nézve a határnap kitűzése és a választási elnökök kiküldetése tárgyában fog intézkedni.

— **A vármegyei állandó választmány** holnap hétfőn délelőtt 10 órakor, a vármegyeház kistermében, dr. Horthy Szabolcs főispán elnökle alatt ülést tart.

— **Államsegély.** A földmivelésügyi m. kir. miniszter a cibakházai gazdasági állami iskolának 500 koronát adományozott egy gazdasági ipari tanfolyam rendezés költségeire.

— **Főjegyző választás.** Törökszentmiklóson a múlt hó 29-én volt a főjegyző választás. Főjegyzővé 38 szavazattal 7 ellenében Bakos Gyula kenderesi főjegyzőt választották meg.

— **Dr. Kiss Ernő,** kerületünk országgyűlési képviselője, mint örömmel értesülünk, teljesen felgyógyulva, a napokban már elhagyta a Szent-Lukács fürdőt.

ritom azt s a magac leszek, vagy szerető szívem megtörik, tiszta szerelmem lángjától elhervad s a maga nevével ajkamon át költözöm oda, ahol a tiszta, igaz, mély szeretetnek nincsenek ellenségei s ott fogom várni magát, hogy örökre egyesüljünk.

— Egyetlen boldogságom! Bár mit hozzon a jövő, megújítom eskümet. Esküszöm Malvin. Vagy maga lesz az enyém, vagy soha senki.

— Ugy legyen.

— A mama, úgy látom, már nyugtalanodik. Kérem, vezessen oda. De lássa csak édes Zoltán, majd elfelejtem. Oly sokan kérték tőlem a cotilliont, de én, dacára annak, hogy nem beszéltem magával, mindenkinek azt mondtam, már foglalkozva vagyok. Tudja kivel? Magával! Ugy-e eltáncoljuk?

— Ezer örömmel. Legalább egy rövid időre ismét boldog, végtelen boldog leszek a maga közelében.

— Még egyet kérek. A cotillion után haza megyünk. Ugy-e bár Zoltán, maga sem marad tovább?

— Ha maga elment, mi tartana engem itt?

— Ne, ne többet édes Zoltán. Sok, sok mondanivalóm van. Kísérjen a mamához és azután — viszontlátásra a cotillionra.

(Folytatjuk.)

— **Gyermek-mulatság.** Amint előző számunkban már hírt adtunk, a helybeli polgári iskolai tanulók a Körös-szálló színháztermében e hó 11-én, vasárnap délután 5 órakor gyermekelőadást tartanak. Kedves buzgalommal készülnek a kicsinyek, hogy kiválasztott szerepeikben, korukhoz mérten, a legjobbat mutassák be a közönségnek. Ajánljuk őket a szülők és gyermekbarátok figyelmébe és hiszünk is, hogy méltánylásban fog részesülni ama törekvésük, hogy saját erejükkel megteremthessék önképzésük eszközeit, a könyvtárukat.

A program a következő:

1. Vándorol a gölya. Pósa Lajostól, zenéje Kecskés Ernőtől.

A viola. Népdal. Kétszólamulag éneklie a tanlók vegyeskara.

2. A fogoly lengyel. Irta Csengey Gusztáv. Szavalja Hercegh Márton.

3. A kályha titka. Tréfás színű egy felvonásban, Irta Rudnyánszky Gyula. Szereplők: Doba György, Hercegh Márton, Kakuk Erzsike, Kiss Mariska, Bozóky Ilonka, Csontos Dániel.

4. A csalogány halála. Szemere Miklóstól, zenéje Barna Izsóttól.

Magyar leány. Népdal.

Kétszólamulag éneklie a tanulók vegyeskara.

5. A megjavult tanítvány. Álomkép egy felvonásban. Irta Altai Margit. Szereplők: Oláh Ferenc, Lebovics Ernő, Neuberger Viimos, Koroknay Karolina, Doba Margitka, Zónai Mátyás, Kovács Károly, Fazekas Ilonka, Kakuk Ilonka, Herczeg Mariska. A szöveg közt: A vén Ambrus fia. Irta Farkas Imre. Szavalja Herczeg Mariska.

6. Vándorol a daru madár. Pósa Lajostól, zenéje Hoos Jánostól.

Kilyukadt a selyem kötöm . . . Népdal.

Kétszólamulag éneklie a tanulók vegyeskara.

— **Uj lap.** *Ujság* címen új politikai napilap indult meg december elsejével Szolonkon. Az *Ujság* főszerkesztője dr. Hunyor István, felelős szerkesztője pedig Varga János. Az *Ujság* a munkapárt politikáját követi.

— **Református istenizszolet** lesz ma délután 2 órakor a központi iskolában, a szokott helyiségben.

— **Megszűnt ujság.** Csátár Andor csépai gyógyszerész lapja, a Tiszazug e hó elsejével megszűnt. Csátár nagy ambícióval szerkesztette a «Tiszazug»-ot, azonban az olvasóközönség részvétlensége miatt az ujságot tovább fenntartani nem tudta. Sok szép s hasznos dolog látott a Tiszazugban napvilágot.

— **Gondnoksági ülés.** Az állami elemi iskolai gondnokság december havi rendes ülését folyó hó 7-én, szerdán délután 4 órakor tartja a központi iskola tanácskozó termében.

— **Egészségügy vármegyénkben.** A megyei tisztí főorvos jelentése szerint október hóban született Szolonkon fiu 42, leány 43, összesen 85. Meghalt fiu 21, leány 29, összesen 50. Szaporodás 35. Halvaszületett 8. Törvénytelen 2. Az egész vármegyében született fiu 708, leány 634, összesen 1342. Meghalt fiu 338, leány 351, összesen 689. Szaporodás 659, köztük 6 iker. Halvaszületett 27, törvénytelen 67. — A heveny fertőző betegségek közül leginkább a diptheritis Turkeve, Karczag, Kunhegyes, a vörheny Szolnok, Kunhegyes, Kunmadaras, Tiszaroff és Tiszabeő, a kanyaró Jákóhalma, a hasihagymáz Szolnok, Jászberény, Tiszaroff és Turkevén uralkodott nagyobb számmal, de átlag elég enyhe lefolyással. Októberben nem kellett sem iskolát, sem ovodát bezárítani, ellenben, miután a járvány megszűnt, a tisztói iskola ismét megnyitott. A legtöbb megbetegedés és halálet, mint rendszeren, az őszi hónapokban, béluhur, tüdőgyulladás és tüdőgümőkór volt. Külerőszak okozta halálok volt októberben: öngyilkosság 5, baleset 2, gyilkosság 1. Boncolás történt 2 esetben.

— **András-nap.** Folyó hó 30-án, szerdán volt nevenapja községünk főjegyzőjének, Fazekas Andrásnak. Ebből az alkalomból, társadalmi külömbőség nélkül, nagyon sokan üdvözölték Fazekas Andrást. Dél előtt az előjáróság tisztelgését fogadta, melyen Szabó József jegyző szép beszédet intézett a főjegyzőhöz, ki meghatottan köszönte meg tisztviselőtársai jókívánatait. Este a főjegyző vendégszerető házában vacsora volt, melyen nagyon sokan vettek részt és a megjelentek közül számosan felszólaltak, éltetve községünk agilis főjegyzőjét. Mi részünkről szintén üdvözöljük őt és kérjük, hogy községének legyen továbbra is olyan lelkes, tevékeny tisztviselője, mint eddig volt. Munkálkodjon továbbra is azon, hogy Kunszentmárton fejlődjék és az ő bölcs vezetése alatt minta községe maradjon a vármegyének.

— **Önálló hitközség.** A pár évvel ezelőtt még Cséplához tartozó Szelevény hosszú fázódás után önálló parokiát kapott. A hívők áldozatkészségéből a községben szép templom épült, valamint papi lakról is gondoskodtak. A múlt hóban megejtett kanonika vizitáció határozott a plebános és kántor fizetésére nézve, ugyisint véglegesen rendezte a párbérekérdést is, úgy, hogy most már mi sem állja útját annak, hogy Szelevény önálló hitközség legyen. A községre nézve mindenesetre üdvös ezen változás főként Kelemen Imre főjegyző érdeme.

— **A kereskedő és iparos ifjak** által november 26-án rendezett kabarettel egybekötött táncmulatság úgy anyagilag, mint erkölcsileg fényesen sikerült. A bevétel 410 kor. 48 fillér volt, a kiadás 292 kor. 48 fill. A tiszta jövedelem 118 kor. volt, melyet jótékony célra fordítottak. A mulatságon jelen volt hölgyek névsora: Huszár Erzsike, Molnár Iduska, Kiss Mariska, Balga Ilonka, Tassi Ilonka, Dávid Juliska, Mátray Margitka, Józsa Margitka, Szarvák Mariska, Vigh Mariska, Szilágyi Ilonka, Herunter Eszti, Barna Erzsike, Horpácsi Rozika, Hegedűs Ilonka, Molnár Juliska, Kovács Magduska (Szentés), Kiss Erzsike (Mesterszállás), P. Nagy Mariska, Pincés Rózsika (Nagykörös), és Kruzslic Klára.

— **Iskola bezárás.** A jaksorparti és vekeri tanyák között járványszerűleg fellépett s rohamosan terjedő kanyaró betegség miatt dr. Talányi Ottó főorvos előterjesztésére a felettes hatóság további intézkedésig említett két iskolát pnteken bezáratta.

— **Iparhatósági megbizottak** választása. Az 1910—1911. évi iparhatósági megbizottak választása december hó 17-én délelőtt 9 órakor fog a község háza tanácstermében megejteni. Szavazhatnak mindazon iparosok és kereskedők, kik az 1910. évi névjegyzékben fel vannak véve.

— **Próbavágás.** Kunszentmárton község előjárósága folyó hó 7-én próbavágást rendez, mely alkalommal egy fiatal borju kerül levágásra. A húst csütörtökön reggel kezdik kismérni a hatósági husszékben.

— **Ebadó.** Községünk előjárósága az 1911. évre összeállított ebadó főkönyvet nyolc napon át — december hó 5-től december hó 12. napjáig — a nyilvántartói helyiségben közszemlére teszi. A netáni téves kivetés ellen a közszemle ideje alatt jogorvoslattal lehet élni.

— **Esős időjárás.** Az utóbbi napokban majdnem szünet nélkül esik az eső. Ha néha reggelenként tiszta is az ég, dél felé már beborul és esik újra reggelig. A nagy esőzés pedig szomorúságra ejti gazdáinkat, mert a nagy sár miatt a dőlőutakon közlekedni nem bírnak. Csak azok örülnek most, akiknek műútjuk van. Kunszentmárton utcáin is olyan feneketlen nagy a sár, hogy a mellékutakba a kocsik be sem mehetnek. Ha az esőzések sokáig tartanak, csak a Kossuth-utcán lehet kocsival közlekedni.

— **Eljegyzés.** Nagy Sándor helybeli cukrász eljegyezte Vigh Iduskát.

— **Vezérut.** Mult számunkban megemlékeztünk a Vezérut kiépítéséről. Amint illetékes helyről értesülünk, az építkezés megkezdésének az akadályai most már egyedül a rossz időjárás. Az államépítészeti hivatal ebben a rossz időben nem bírja megkezdetni a kiépítést, mert a nagy sár miatt a vezéruton közlekedni nem lehet. Ha az időjárás jobbra nem fordul, a kiépítést csak a tavasszal jogják megkezdeni. Arról is értesültünk, hogy a vármegye a kisajátítást elejtette. Ezen intézkedés következtében a birtokosoknak most már nem lesz nyári utjuk.

— **Irott malaszt.** Több mint egy éve, hogy Kunszentmárton község képviselő-testülete határozatilag kimondotta, hogy a piacon 8 óra előtt kofák nem vásárolhatnak. Manapság nem járhatunk az utakon, lépten-nyomon kofába ütközik az ember. A drágaság nagy, de azért nem épen mindennapi, hanem minden negyedórai eset, hogy a kofa kivesszi a helybeli szegény piacról élő kezéből a szárnyasárut. Az is megtörténik azonban, — a kofa szivességéből — hogy mert már alkudott rá az ur, de én vettem meg — odaadom az urnak, husz krajcárt fizessen rá. — Nem elég a drágaság? Még a kofákat is a helybeli fogyasztók tartásák? Nem találja az előjáróság az időt már eljöttnek arra, hogy az az irott malaszt már-már végre is hajtassék?!

— **Kivonat az anyakönyvből.** Kunszentmártonban november 27-től december 4-ig születtek: Szilák András, Imre Katalin Margit, Gulyás Erzsébet, Tigyi Katalin. — Házaságkötés nem volt. — Elhaltak: Antal János 65 éves, Devánszki Florián 58 éves, özv. Kovács Bálintné Tigyi Erzsébet 63 éves, Imre Erzsébet 3 éves korában.

## Eladta a felesége lovát.

Kunszentmárton, december 4.

Némely embernek különös gyengéje van az új bor iránt. Képes a legnagyobb álhozatokat meghozni, csak hogy betérhessen a kocsimába és ott kedvére szüresölhessen a mérgező gázokkal telített és ki nem forrott hegylében. Vannak olyanok is, akik lopnak azért, hogy áldozhassanak bűnös szenvedélyüknek. Az új bornak természetesen azután meg is van a hatása. A részeg ember megelégedik ilyenkor mindenről és olyan dolgokat követ el, mely után a rendőrség beavatkozása szükséges.

Bódi Antal csongrádi lakos is az új bornak köszönhetette, hogy a rendőrség letartóztatta. Bódi Antal ugyanis pénteken eljött Kunszentmártonba fuvarba. Amikor a dolgát elvégezte, betért egy kocsimába, hogy új borral öblögesse le kiszáradt torkát. Kocsiját és lovát kint hagyta a kocsimába előtt. Addig-addig iddoggált Bódi, hogy elfogyott az apró pénze. A bor pedig nagyon ízlett neki. Gondolt merészet és nagyot, az utcán levő kocsiját és lovát eladásra kínálta meg a kocsimában borozgató másik embernek. Az alkut hamar megkötötték. Megegyeztek, hogy Bódi a kocsit és a lovat 40 koronáért eladja a vevőnek, ki a pénzt nyomokban le is fizette. Erre természetesen megitták az áldomást.

A vevő akkor tudta meg, hogy milyen rossz üzletet csinált, amikor a lovat és kocsit háza akarta hajtani.

A rendőrbiztos ugyanis meghallotta, hogy Bódi Antal 40 koronáért adott el egy lovat és egy kocsit, a dolog gyanusnak tűnt fel neki, előállította Bódit.

Bódi kihallgatása után a rendőrbiztos telefonon értesítést kért Bódi felől a csongrádi rendőrségtől, ahonnan azt a meglepő felvilágosítást nyerte, hogy Bódi Antalnak nincsen semmije, az eladott ló és kocsi a Bódival közös háztartásban élő Lóczy Francziskác.

A rendőrség Bódi Antalt őrizetbe vette, a kocsit és a lovat pedig bevittette a község-házához.

Bódi Antal most már elmélkedhetik azon, hogy milyen veszedelmes az új bor és néha egy pohár bor az ember szabadságába kerül.

5650—910. sz.

## Pályázati hirdetmény.

Kunszentmárton községben elhalálozás folytán üresedésbe jött

**községi szülésznői állásra,** amely a község pénztárából 240 korona évi fizetéssel;

2., elsőszülött után 4 korona, a többi szülöttnél 2 korona;

3., a községtől 3 km. távolságon túl oda és vissza a rendes díjon felül még 50 fillérapidij;

4., azonkívül szakszerű teendőként 40 fillér díjjal van javadalmazva, pályázatot hirdetek s felhívom a pályázni kívánókat, hogy kérvényüket oklevelük kapcsán hozzám **december hó 25-ig** adják be.

A választás napját később fogom kitűzni.

Tiszaföldvár, 1910. nov. 25.

Nagy Ottó  
főszolgabíró.

## KÖZGAZDASÁG.

### Kulturnövényeink ellenségei.

Irta: Nagy Károly, gazdasági szaktanító.

Kunszentmárton, december 4.

#### Hesszeni légy.

Jelentéktelen, szunyogformájú legyecke, melynek kukacai a buzaszarvakat megrongálják és tönkreteszik, kevesebb mértékben az árpa és rozsvetésekben is kárt okoz.

A kis légy apró petéit kora ősszel, szeptember havában a vetések leveleire tojja, melyekből kikelő kis kukacok 2—3 mm. hosszúak, a szarát körülfogó levél alsó részére az u. n. levélhüvely belső felületére húzódnak (ezáltal nem is láthatók) s a gyenge növény nedvét szívják, minek következtében a buza elsárgul, fonyniad és kipusztul.

Miután a petéből kikelő kukac kora nedves meleg ősszel 2 hét alatt már eléri teljes kifejlődöttségét, érhető igen gyors szaporodása s ezen gyors szaporodása a legnagyobb veszedelem.

A kukacok a levélhüvely alatt telelnek ki, bebábozzák magukat s április hóban kikelnek az apró fekete legyekékké, melyek csakhamar megkezdik a peterakást szarba indult őszi vetéseknél az alsó jevelekre, tavaszi vetéseknél pedig a gyökér levelek felső felületére. A néhány nap múlva kikelő kukac azon levélhüvelyhez húzódik, a melyiken kikel, azután bebábozzák magukat s ha kedvező idő jár, a légy újra kikel és szaporít, ellenkező esetben csak ősszel, vagy nyár végén kelnek ki.

A tavasszal megtámadott őszi vetéseknél a hesszeni legyet alulról számítva az első-második büttyök fölött találjuk, tavasziaknál pedig a gyökér fölött. Ha ősszel támadja meg a hesszeni légy a vetést, úgy azt kipusztítja, ha azonban tavasszal, vagyis akkor, midőn a buza már erősödött, azt elpusztítani nem képes, csak

anyanyira meggyengíti azon helyen, hol a nedvet szívja a szár, hogy a szár nem bírja eltartani a kalászt s eltörik; úgy néz ki az ilyen vetés, mint ha ősztégázolták volna, a kalász pedig üres.

A heszszeni légy tehát kárt tesz ősztel és tavasszal is. Kártétele annál nagyobb, minél kedvezőbb volt az időjárás szaporodásához.

Az ellene való védekezés abból áll, hogy azon területeken, melyek buzával, illetve gabonával voltak bevetve, több helyen néhány barázdát szántunk augusztus végén, vagy szeptember elején s ezt bevetjük buzával. A rajzó légy petéit ebbe az ugynevezett csalogató vetésbe fogja rakni s ha már ott bebábozták magukat, akkor a vetést jól alászántjuk, meghengereljük, hogy bájjai a földben elpusztuljanak.

Ha aratás után az árpa- vagy buzatarló esőzés következtében kiszökdül s ezen kiszökdült vetésen, illetve növényeken megtaláljuk a heszszeni légy kukacait, úgy rendes őszi vetések előtt ezen tarlókat is nagyon ajánlatos leszántani, meghengerelni, szóval úgy kezelni, mint a csalogató vetést.

Azon eljárás is jónak bizonyult, ha a légy bájját a szár alsó részén megtaláljuk, hogy a tarlót megégetjük, sokkal jobb azonban, ha a tarlót aratás után nemcsak egyes gazdák, de az egész vidék gazdái leszántják.

#### Értesítés.

Tisztelettel értesítem, hogy

#### ügyvédi irodámat

Kunszentmártonban, Kövesdy Károly ur házában, a nagytakarékkal szemközt, megnyitottam.

Kunszentmárton, 1910. október hó.

Kiváló tisztelettel

Dr. Turcsányi György,  
ügyvéd.

## Eladó porta.

A Rákóczi-utcában Takács Péter tulajdonát képező (volt dr. Sváby Lajos-féle) ház portájából a kertrész, 200 négyszögöl, szabadkézből eladó.

Értekezhetni a helyszínen a tulajdonossal.

Hegedüs Lukács kereskedőnél egy jó családból való fiu

## tanulónak

felvétetik.

## WOLF DEZSÓ KÖNYVNYOMDÁJA KUNSZENTMÁRTON.

MINDENMŰ  
ÜZLETI LEVÉLPAPIROK,  
BORITÉKOK, SZÁMLÁK,  
MEMORANDUMOK  
BÁLI ÉS LAKODALMI  
MEGHIVÓK,  
NÉVJEGYEK, ELJEGYZÉSI  
ÉRTESÍTÉSEK  
LEGOLCSÓBB ÁRON KÉSZÜLNEK  
WOLF DEZSÓ  
KÖNYVNYOMDÁJÁBAN  
KUNSZENTMÁRTON.  
IZLÉSES MUNKA. ◻ GVORS SZÁLLÍTÁS.

## Föld eladás.

A szentesi határban 61 kat. hold föld szép tanyaépületekkel eladó. Cím megtudható lapunk kiadóhivatalában.

## Húsfüstölde!

Tisztelettel tudatom a nagyközönséggel, hogy Kunszentmártonban, körösparti házamnál modern húsfüstöldét rendeztem be, mely bármikor rendelkezésükre áll.

Tisztelettel  
Gyóllay Mátyás.



## Karsai Ferenc

kovács mester

Kunszentmárton, régi posta-utca  
Készít minden fajtájú hintókat és féderes kocsikat.

Több évi, nagyobb kocsigyárakban szerzett tapasztalatai folytán ajánlja magát uraságok és magánosok figyelmébe.

**JAVÍTÁSOKAT elfogad.**  
Hívásra bárhol megjelen.

## Friss felvágott és virsli

kapható minden kedden és csütörtökön

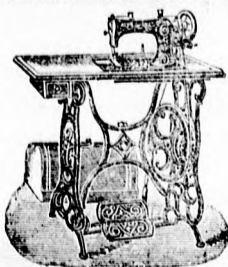
### Molnár János

fűszer- és csemegekereskedésében

Kunszentmárton, vasut-utca.

Azonkívül állandóan raktáron vannak:

Prágai sódar	Valódi Ementháli sajt
Prágai császárhús	„ Krói „
Herz-féle szalámi	Trapista boszniai „
Debreceni füstöltkolbász	Francia Rockfort „
„ paprikásszalonna	Romaduri „
Tormásvirslis kiesi	Imperial „
„ nagy	Liptói túró, — Tea-vaj
Párizsi	Szardínia, Szardínia-gyűrű.



## HAZUG

hirdetésekre ne hallgasson, mint mélyen leszállított árak és más egyéb hazugságok, mert mindenki tudja, hogy a legjobb

## varrógépek és kerékpárok

legolcsóbb árban

## Ország Lipót

kizárólagos varrógép és kerékpár raktárában szerzethetők be

KUNSZENTMÁRTON, (Vasut-utca, az ipartestülettel szemben 6 évi jótállás mellett.

☛ Kényelmes havi és heti részletfizetés. ☛



Tisztelettel tudatom a m. t. butorvásárló közönséggel, hogy eddig a Kure-féle házba fennállott

## butorraktáramat

saját házamba, a Király- (zsinór) utca 1046. számú házba áthelyeztem. Mindenféle funéros, fényes és matt, továbbá festett és konyhabutorokat olcsó árakon árusíthatok.

Egyben felhívom b. figyelmüket az újonnan berendezett, új kocsival ellátott

## TEMETKEZÉSI- vállalatomra.

Temetéseket olcsó árakban vállalom. Raktáron tartok fa- és ércpokorsókat, dus választékban sírkoszorúkat.

Kérem a nagyközönség szíves pártfogását, illő tisztelettel

ifj. MOLNÁR FERENC.

A legfinomabb arany

## jegygyűrűk

és divatos

menyasszonyi ajándéktárgyak  
meglepő olcsó árakban kaphatók

Dévai Jenő órás és ékszerésznél  
Kunszentmárton,  
Piactér, a gyógyszerár mellett.

Ne vegyen mást

## KÖHÖGÉS

ellen, mint

KAISER-féle

## Mell-Karamellát

a három fenyő védjeggyel.

Biztosan enyhítő, köhögés elleni bonbonok.

5900 köszönő- és hálalevél orvosoktól és magánosoktól.

Csomagonként 20 és 40 fillérért kapható Kunszentmárton és környéke részére

Lukács Andor  
gyógyszertárban. Piac-tér.